

Főoldal > ... > [Bírósági Eljárások](#) > [Polgári Ügyek](#) > [Melyik Ország Bírósága Rendelkezik Joghatósággal?](#) Austria

Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal?

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?

Polgári ügyekben főszabályként első fokon a kerületi bíróságok (*Bezirksgerichte*) és a tartományi bíróságok (*Landesgerichte*) rendelkeznek hatáskörrel és illetékességgel. Bécs területén kívül a kerületi bíróságok és a tartományi bíróságok kereskedelmi ügyekben is eljárnak. Ezen túlmenően a tartományi bíróságok foglalkoznak a munkajogi és társadalombiztosítási ügyekkel is. Egyedül Bécsnek van külön kereskedelmi jogvitákkal foglalkozó kerületi bírósága (*Bezirksgericht für Handelssachen*), külön kereskedelmi bírósága (*Handelsgericht*) és külön munkaügyi és társadalombiztosítási bírósága (*Arbeits-und Sozialgericht*).

Az „Igazságszolgáltatási rendszer” című tájékoztató mutatja be, hogy a hatáskör hogyan oszlik meg a kerületi és a tartományi bíróságok, valamint a kereskedelmi ügyeket és a munkaügyi és társadalombiztosítási ügyeket tárgyaló bíróságok között.

2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?

2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú rendes polgári bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyemben?

Polgári ügyekben alapvetően a jogvita jellege alapján határozható meg a hatáskörrel rendelkező bíróság, azokban az ügyben pedig, amelyek ezen a módon nem utalhatók a kerületi vagy a tartományi bíróságok hatáskörébe, a jogvita összege határozza meg a hatáskört. A jogvita tárgyán alapuló hatáskör (*Eigenzuständigkeit*) mindig elsőbbséget élvez a jogvita összegén alapuló hatáskörrel szemben (*Wertzuständigkeit*).

A jogvita tárgya alapján a kerületi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel például a legtöbb családjogi vagy bérlettel kapcsolatos jogvitában. A tartományi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel például az atomkárokért való felelősségről szóló törvénnyel (*Atomhaftpflichtgesetz*), az állami felelősségről szóló törvénnyel (*Amtshaftungsgesetz*), az adatvédelmi törvénnyel (*Datenschutzgesetz*), valamint a versenyjogi és a szerzői jogi jogvitákban. A jogvita tárgyát képező összeg alapján a kerületi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel azokban az ügyekben, amelyekben ez az összeg nem haladja meg a 15 000 EUR-t, a tartományi bíróságok pedig azokban az ügyekben, amelyekben meghaladja a 15 000 EUR-t.

2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyemben?)

2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály

Minden személy esetében meg lehet határozni a jogviták elbírálására illetékes fórumot (*allgemeiner Gerichtsstand*), az adott személynek a bírósági körzettel fennálló személyes kapcsolata alapján. Főszabály szerint az ügyeket az alperes általános illetékességi oka szerint illetékes bíróságon kell megindítani. Természetes személyek esetében az illetékes bíróság általában az adott személy lakóhelye (*Wohnsitz*) vagy szokásos tartózkodási helye (*gewöhnlicher Aufenthalt*) alapján határozható meg; egy személy több általános illetékességi okkal is rendelkezhet. A jogi személyek általános illetékességi oka leginkább a létesítő okirat szerinti székhelytől függ.

2.2.2 A főszabály alóli kivételek

2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróság (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróság) és egy másik bíróság között?

Néhány esetben a per nemcsak az alperesre vonatkozó általános illetékesség szerinti bíróságon kezdeményezhető, hanem más, „választható bíróság” előtt is (vagylagos illetékesség, *Wahlgerichtsstand*). A bíróságok illetékességéről szóló osztrák törvény csak a polgári eljárásra húsznál több vagylagos illetékességi okot ismer el, a különböző helyzetekben felmerülő szerződéses vagy szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra, vagy a tulajdonjog alapján fennálló különféle követelések rendezésére, emellett eljárási jellegű vagylagos illetékességi okokat is elismer. Idetartozhat például a teljesítés helye vagy a számlán megjelölt hely, a jogvita tárgyának helye (*forum rei sitae*) vagy a kár bekövetkezésének helye szerinti bíróság vagy a viszontkereset benyújtásának helye szerinti illetékes bíróság. Az illetékességre vonatkozó szabályok jelentősen eltérhetnek az uniós jogban, illetve más tagállamok nemzeti jogában létező illetékességi szabályoktól.

Például, az osztrák jog az alább felsorolt követelések esetében a következő illetékességi okokról rendelkezik:

Szerződésből (de nem munkaszerződésből) eredő követelések esetében: a szerződés létezésének vagy nemlétezésének megállapítása iránti keresetek, a szerződés teljesítésének követelése vagy szerződés érvénytelenítése iránti keresetek, illetve a szerződés nemteljesítéséből vagy nem megfelelő teljesítéséből eredő károk megtérítése iránti keresetek megindíthatók azon bíróság előtt is, amelynek illetékességi területén az alperesnek a felek megállapodása alapján a szerződést teljesítenie kell. A megállapodást okirati bizonyítékkal kell igazolni.

A tartási követelések esetében: lásd „[Tartási követelések – Ausztria](#)”.

A kártérítési igények esetében: az emberölésből, vagy az egy illetve több személynek okozott sérülés miatti károkból eredő jogvitákat, a jogellenes fogvatartással vagy dologi kárral kapcsolatos jogvitákat az a bíróság is tárgyalhatja, amelynek területén a károkozás bekövetkezett. A bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti kereset az elkövető ellen a büntetőeljárás mellett is elindítható.

Házasság felbontása iránti kérelmek esetében: lásd a „[Házasság felbontása – Ausztria](#)” című tájékoztatót.

Szülői felügyeleti jogokkal kapcsolatos kérelmek esetében: lásd a „[Szülői felelősség – Ausztria](#)” című tájékoztatót.

2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?

Néhány esetben létezik egy különös illetékesség, ahol a keresetet meg kell indítani, ami kizárja mind az általános, mind a vagylagos illetékességi okot. Az adott bíróság „kizárólagos illetékességgel” rendelkezik (*ausschließlicher Gerichtsstand*). A „kötelező illetékesség” (*Zwangsggerichtsstand*) olyan kizárólagos illetékesség, amelytől a felek megállapodása útján sem lehet eltérni. A kötelező illetékességet külön szabályban kell meghatározni. Kizárólagos illetékesség elsősorban (de nem kizárólag) a házassági és családjogi ügyekben alkalmazandó. Kizárólagos illetékesség például a házastársak vagy bejegyzett élettársak közötti jogvitákra, vagy az öröklési jogvitákra vonatkozó illetékesség. Kötelező illetékesség alkalmazandó például a kötvényekből, vagy az egyesületi ügyekből adódó jogviták esetében. Az illetékességre vonatkozó szabályok jelentősen eltérhetnek

az uniós jogban, illetve más tagállamok nemzeti jogában létező illetékességi szabályoktól.

2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?

Ha nincsen kötelező illetékesség (lásd a fenti 2.2.2.2. pontot), a felek kifejezett írásbeli hozzájárulásukkal alávehetik magukat a megjelölt helyeken működő egy vagy több elsőfokú bíróság illetékességének, ugyanígy ki is zárhatják az egyébként illetékes bíróságot. A megállapodásnak vagy egy adott jogvitára, vagy egy adott jogvitából vagy jogviszonyból eredő jogvitákra kell vonatkoznia. Az illetékességi megállapodásokra nem vonatkozik formai követelmény; azonban a megállapodásról okirati bizonyítékot kell tudni felmutatni, amennyiben ezt az eljárás során vitatják.

Az illetékességre vonatkozó megállapodással a feleknek lehetőségük nyílik az egyébként érvényes jogszabályi (azaz a jogvita tárgya és/vagy helye szerinti) illetékesség módosítására. Az ilyen megállapodás megkötésére a jogvita kezdete előtt van lehetőség vagy az eljárás megindulásakor is. Ahol egy elsőfokú bíróságnak lenne a perérték alapján illetékessége, megállapodhatnak a hatáskörnek az elsőfokú bíróságtól a kerületi bírósághoz történő átruházásában, illetve a rendes bíróság és a kereskedelmi bíróság közötti átruházásban is.

A területi illetékességet mindaddig meg lehet változtatni, amíg azt kifejezetten ki nem zárják. Kötelező illetékességről beszélünk akkor, ha a jogszabály az illetékesség megváltoztatását kizárja. A területi illetékesség megváltoztatása például nem engedélyezett, vagy csak korlátozott mértékig engedélyezett, ha az illetékesség meghatározására a következő rendelkezések alapján került sor: a fogyasztóvédelmi törvény (KschG) 14. szakasza, az illetékességi szabályok (JN) 83a. vagy 83b. szakasza, a polgári perrendtartás (ZPO) 532. szakasza, a munkaügyi és társadalombiztosítási bíróságokról szóló törvény (ASGG) 9. szakasza, a jövedelemadótlásról szóló rendelet (EO) 51. szakasza vagy a csődtörvény (IO) 253. szakasza.

3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

Egyedül Bécsnek vannak kereskedelmi jogvitákra szakosodott polgári bíróságai – a Kereskedelmi Ügyek Kerületi Bírósága és a Bécsi Kereskedelmi Bíróság –, valamint munka- és társadalombiztosítási ügyekre szakosodott polgári bírósága, amely a Bécsi Munkaügyi és Társadalombiztosítási Bíróság. Minden más kerületben a kereskedelmi, valamint a munkaügyi és társadalombiztosítási ügyeket rendes bíróságok tárgyalják. Kereskedelmi ügyekben és a munkaügyi és társadalombiztosítási joggal kapcsolatos ügyekben a területi illetékesség szabályozása a polgári perrendtartás általános szabályai szerint történik. A munkaügyi és társadalombiztosítási bíróságokról szóló törvény azonban – különösen a munkajoggal és társadalombiztosítási joggal kapcsolatos ügyekben – több vaglyagos és kizárólagos illetékességi okról is rendelkezik (az ASGG 4. és azt követő szakaszai).

Last update: 02/02/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.